

Regeringskansliet, Klimat- och
näringslivsdepartementet

Begäran om yttrande över Nytt system för företagens miljörapportering samt Komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering, KN2025/01978, svar senast 2026- 01-23

Sammanfattning

Det befintliga digitala miljörapporteringssystemet SMP går inte längre att uppdatera, och uppfyller inte dagens behov. Regeringen gav i ett första skede NV och LST i uppdrag att lämna förslag på en nationell digital lösning för inlämning av företags och verksamhetsutövares miljörapportering, kallat "Nytt system för företagens miljörapportering" (FMR).

Regeringen beslutade att utveckling och förvaltning av lösningen ska ske vid Naturvårdsverket, som har redovisat vad beslutet innebär i en komplettering till regeringsuppdraget. För att möjliggöra att FMR ersätter SMP och utvecklas från en inlämningsportal till en samlad lösning för företagens miljörapportering till statliga myndigheter krävs att länsstyrelsernas IT-stöd anpassas till den nationella lösningen samt att nya integrationslösningar utvecklas mellan länsstyrelsernas system och Naturvårdsverkets system.

Kostnaderna för länsstyrelsernas arbete med utveckling och förvaltning kräver riktad finansiering för att inte riskera en försening av arbetet.

Länsstyrelsen framhåller även behovet av full och säker tillgång till verksamheters miljöinformation, möjlighet att påverka innehållet i miljörapporteringen samt ett tvåstegsbehörighetssystem i FMR för att skydda sekretessbelagda uppgifter. För att säkerställa effektiv tillsyn, undvika parallella system och möjliggöra samordnad miljöövervakning krävs dessutom att länsstyrelserna kan ta del av

relevanta uppgifter även från andra län och att föreskrivande myndigheter samråder med tillsynsmyndigheterna vid framtagande av rapporteringsföreskrifter.

Remissvar

Länsstyrelsen i Uppsala län har getts möjlighet att lämna synpunkter på ovan nämnda skrivelser. Vi har förstått det som att regeringen önskar våra synpunkter på författningsändringarna inför beslut om nya och reviderade bestämmelser i lag om ändring av miljöbalken (1998:808), lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förordning om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgift. Länsstyrelsen lämnar även synpunkter på finansieringen av det arbete med utveckling och förvaltning som behöver ske av länsstyrelsernas IT-system.

Finansiering av utvecklingsarbetet

FMR kommer att bestå av bland annat en inlämningsportal, behörighetstjänst, anläggningstjänst, tillståndstjänst, miljöinformationsportal och rapporteringsverktyg. I detta arbete behöver länsstyrelsen bidra i flera delar. Länsstyrelsernas roll som tillsyns- och tillståndsmyndighet med ansvar för att följa upp tillståndspliktiga verksamheter samt ansvaret för samordningen av rapportering av miljöläget är grunderna för utvecklingsarbetets relevans. Utan anpassningar av processer, IT-stöd och informationshantering riskerar länsstyrelserna att inte kunna dra nytta av den nationella lösningen. Det innebär också att vi inte kan tillhandahålla den miljöinformation som Naturvårdsverket behöver för att systemet ska fungera fullt ut.

Om länsstyrelserna inte ges riktade medel för utvecklingsarbetet riskerar regeringens satsning på en mer förenklad och digitaliserad miljörapportering att försenas. Länsstyrelsernas förmåga att utöva tillsyn över miljöfarliga verksamheter försvagas, och Sverige kan få svårt att uppfylla sina rapporteringskrav till EU. Dessutom uteblir de effektiviseringar som den nya nationella lösningen annars skulle kunna möjliggöra inom miljöområdet. Utvecklingskostnaderna bedöms till cirka 10 Mkr per år, utöver det tillkommer förvaltningskostnader som är beroende av länsstyrelsernas roll i driftskedet (mellan 2 – 6 Mkr).

Lag om ändring av miljöbalken

Som tillsynsmyndighet för tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet har vi behov av full tillgång till företagens miljöinformation och rapportering såväl som möjlighet att ta in uppgifter som behövs för tillsynen via inrapporteringsystemet FMR. Det är därför viktigt att länsstyrelsen ges möjlighet att lämna synpunkter på vilka uppgifter verksamheten, verksamhetens miljöpåverkan samt andra uppgifter relaterade till balkens tillämpningsområde och mål som en miljörapport ska innehålla.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett krav i 20 b § att den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter ska genomföra samråd med berörda tillsynsmyndigheter inför framtagande av nya och reviderade föreskrifter om rapportering.

Lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

Bland tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter återfinns ett antal branscher och företag som omfattas av MSB:s definition av samhällsviktig verksamhet. Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen innebär att sekretessreglerade uppgifter från insamling, bearbetning, lagring och distribution även gäller den mottagande myndigheten.

Länsstyrelsen anser med hänvisning till skyddslagen (2010:305) att FMR ska förse med ett behörighetssystem i två steg, dels inloggning via Single Sign-on (SSO) tjänst, dels inloggning via bank-id för att ta del av aggregerad miljöinformation i FMR.

Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Det som skiljer författningsförslagen åt, förutom vem som föreslås ansvara för FMR (vilket regeringen i juni 2025 beslutat ska vara Naturvårdsverket) är kopplat till länsstyrelsernas möjlighet att yttra sig över meddelade föreskrifter om vad en miljörapport ska innehålla och som gäller

1. de uppgifter som behövs för internationell rapportering,
2. de uppgifter som behövs för fullgörande av andra skyldigheter av Sveriges medlemskap i EU eller internationella åtaganden, eller

3. andra uppgifter om verksamheten och dess miljöpåverkan som är relaterade till miljöbalkens tillämpningsområde och mål.

Länsstyrelsen anser, likt redan påtalat, att det är väsentligt att länsstyrelserna såsom tillsynsmyndighet för tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter ges möjlighet att ta in uppgifter om verksamheten och dess miljöpåverkan som är relaterade till miljöbalkens tillämpningsområde och mål för samordning, samrapportering och för att inte behöva upprätta parallella system för insamling av företagens miljöinformation.

Länsstyrelserna har även behov av att ta in information om verksamheter som ligger i andra län, tex behöver de 12 MPD-länen kunna se utsläppsdata för alla verksamheter inom sina provningsområden, de fem GRÖT-länen se uppgifter gällande avfallsproducerande anläggningar i sina tillsynsområden och de fem vattenmyndigheterna kunna ta ut uppgifter om utsläpp och spill till vattenförekomster inom respektive vattendistrikt.

Förordningen om miljö sanktionsavgift

Länsstyrelsen har ingen erinran gällande förslaget till ändring.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med handläggare Johan Glad som föredragande. I handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Lennart Nordvarg och enhetschef Ida Lindén deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.